

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою університету
протокол № 15 від 28 квітня 2026 р.,
уведене в дію наказом ректора
від 28.04.2026 р. № 137

Богдан БУЯК

Освітня програма підвищення кваліфікації працівників закладів культури, педагогічних працівників закладів освіти сфери культури державної форми власності та працівників суб'єктів у сфері медіа
(розроблено відповідно до вимог щодо розподілу обсягів державного замовлення на підвищення кваліфікації фахівців окремих галузей економіки та працівників бюджетної сфери у розрізі галузей знань (спеціальностей), виконавців державного замовлення, програм підвищення кваліфікації)

«Авторське право та ліцензування у виконавських мистецтвах»

1. Найменування: «Авторське право та ліцензування у виконавських мистецтвах».

2. Галузь знань – В Культура, мистецтво та гуманітарні науки.

3. Цільова аудиторія: працівники закладів культури, педагогічні працівники закладів освіти сфери культури державної форми власності та працівники суб'єктів у сфері медіа, а також керівники, заступники керівників, фахівці, до функцій яких належить виконання відповідних завдань, театрів, філармоній, концертних організацій державної форми власності.

4. Вид підвищення кваліфікації: навчання за програмою підвищення кваліфікації.

5. Розробники:

1. Борисов Вячеслав Вікторович, доктор педагогічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України, член Centre for Ukrainian and European Scientific Cooperation.

2. Маркович Марія Йосипівна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри образотворчого мистецтва, дизайну і методики їх навчання.

6. Мета: сформувати у фахівців теоретичні знання про правові засади охорони та використання творчих результатів у сфері виконавських мистецтв, а також розвинути практичні уміння й навички управління авторськими правами, поглибити розуміння сучасних підходів до ліцензування та захисту інтелектуальної власності в професійній діяльності

7. Напрямок: дуальна освіта, вища освіта.

8. Обсяг (тривалість навчання): 30 годин (1 кредит ЄКТС).

9. Форма навчання: дистанційна. Навчання здійснюється дистанційно на платформі Moodle з використанням ZOOM. Програма забезпечена презентаційними матеріалами, інтерактивними завданнями, підтримкою тьютора.

10. Зміст.

Зміст освітньої програми враховує особливості професійної діяльності педагогічних і науково-педагогічних працівників, митців і визначається чинними нормами законодавства у сфері культури, мистецтва та гуманітарних наук, положенням МОН України щодо впровадження дуальної форми здобуття освіти, Національною рамкою кваліфікацій, освітніми стандартами, вимогами до компетентностей педагогічних працівників, запитами замовників освітніх послуг.

Зміст програми має практичну спрямованість і охоплює теоретичну, практичну (практико зорієнтовану) і ресурсну (методичну) складові підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників.

№ п/п	Тема	Кількість годин			
		Лекція	Практ.	Самост. робота	Усього
1.	Вступ до авторського права у сфері виконавських мистецтв Поняття інтелектуальної власності. Об'єкти та суб'єкти авторського права. Специфіка виконавських мистецтв (театр, музика, танець).	2			2
2.	Нормативно-правова база України у сфері авторського права Законодавство України, міжнародні договори, роль Всесвітня організація інтелектуальної власності у регулюванні авторських прав.	2			2
3.	Авторські та суміжні права у виконавських мистецтвах Права авторів, виконавців, продюсерів, організацій мовлення. Відмінності між авторським і суміжними правами.	2			2
4.	Об'єкти авторського права у сценічній діяльності Музичні твори, драматургія, хореографія, сценографія, аудіовізуальні твори. Приклади використання творів Ludwig van Beethoven чи сучасних авторів	2			2
5.	Договори у сфері авторського права Ліцензійні договори, авторські угоди, договори про передачу прав. Основні умови та структура.	2	2		4

6.	Ліцензування використання творів у виконавських мистецтвах Види ліцензій (виключні, невиключні), порядок отримання дозволів, колективне управління правами.	2			2
7.	Практика використання музики та текстів у публічних виступах Роялті, права на публічне виконання, робота з організаціями колективного управління.	2			2
8.	Авторське право в цифровому середовищі та онлайн-трансляціях Правові аспекти стримінгу, використання контенту на платформах (наприклад, YouTube, TikTok), захист контенту.	2	2		4
9.	Порушення авторського права та відповідальність Види порушень, юридична відповідальність, судова практика в Україні.	2			2
10.	Етичні аспекти та добросовісне використання Плагіат, цитування, баланс між творчістю та правом.	2	2		4
11.	Управління правами у культурних проєктах Документообіг, облік прав, роль продюсера у правовому забезпеченні проєкту.	2			
12.	Аналіз кейсів у сфері виконавських мистецтв Розгляд реальних ситуацій (театральні постановки, концерти, фестивалі) в Україні та світі	2			
	Усього:	24	6		30

11. Методичне та інформаційне забезпечення:

Методичне забезпечення: навчально-методичні посібники, презентації та інтерактивні матеріали для занять; кожному слухачеві буде створено окрему сторінку на сервері електронних курсів ТНПУ (Moodle), де буде розміщена додаткова теоретико-методична і практична інформація.

Інформаційне забезпечення: сучасні освітні платформи (Moodle, Google Classroom); мультимедійні ресурси (інтерактивні вправи); електронні бібліотеки.

Програма передбачає такі види роботи: онлайн-лекції та майстер-класи (платформа Zoom); дискусії й опитування (платформа Zoom); консультації (платформа Zoom); виконання завдань (платформа Zoom).

12. Програмні результати:

- розуміти основні поняття та принципи авторського права і суміжних прав у сфері виконавських мистецтв;
- орієнтуватися в нормативно-правовій базі України та міжнародних актах у сфері інтелектуальної власності (зокрема діяльності Всесвітньої організації інтелектуальної власності);
- визначати об'єкти та суб'єкти авторського і суміжних прав у театральній, музичній та хореографічній діяльності;
- аналізувати правовий статус творів і правомірність їх використання у виконавських мистецтвах;
- укладати базові авторські та ліцензійні договори з урахуванням вимог законодавства;
- обирати оптимальний тип ліцензії (виключна, невиключна тощо) для використання творів у культурних проектах;
- організовувати правове забезпечення публічного виконання творів (музики, текстів, сценічних постановок);
- застосовувати правові норми при використанні контенту на цифрових платформах (наприклад, youtube, tiktok);
- виявляти порушення авторського права та оцінювати можливі юридичні наслідки.
- дотримуватися етичних принципів використання чужих творів (зокрема уникати плагіату та неправомірного запозичення);
- вести документацію щодо прав інтелектуальної власності у культурних проектах;
- працювати з організаціями колективного управління правами та розуміти механізми виплати роялті.

13. Перелік сформованих компетентностей.

Загальні: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, навички використання інформаційно-комунікаційних технологій, здатність до пошуку та аналізу інформації, здатність працювати в команді, здатність до планування та організації діяльності, здатність діяти етично та відповідально, здатність до самонавчання, навички професійної комунікації українською мовою.

Фахові: здатність приймати обґрунтовані рішення, здатність визначати об'єкти та суб'єкти авторського і суміжних прав, здатність застосовувати норми законодавства у сфері інтелектуальної власності (з урахуванням міжнародних стандартів, зокрема Всесвітньої організації інтелектуальної власності), здатність укладати авторські та ліцензійні договори, здатність організовувати правове забезпечення використання творів у виконавських мистецтвах, здатність обирати та застосовувати різні види ліцензій, здатність працювати з організаціями колективного управління правами, здатність забезпечувати дотримання авторського права у цифровому середовищі (зокрема на платформах YouTube, TikTok), здатність виявляти порушення авторського права та оцінювати ризики, здатність вести документацію з управління правами

інтелектуальної власності, здатність застосовувати етичні принципи використання творів у професійній діяльності.

14. Вартість – https://tnpu.edu.ua/faculty/cpo/rozrakhunki-vartost-nadannya-osv-tn-kh-poslug-za-byudzhetnoyu-programoyu-2201250.php?bitrix_include_areas=Y&clear_cache=Y.

15. Документ про результати навчання

Видається свідоцтво відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» та наказом Міністерства освіти і науки України від 30.10.2020 р. № 1341 «Про затвердження Методичних рекомендацій для професійного розвитку науково-педагогічних працівників» і оприлюднюється в реєстрі виданих свідоцтв на сайті ТНПУ.